

MICHAŁ TORUŃSKI, FILIP GOŁBA

Ściganie karne w Unii Europejskiej przed i po Traktacie z Lizbony – wybrane zagadnienia

Streszczenie

Aktualne działania legislacyjne Unii Europejskiej, dokonywane na podstawie tytułu V rozdziału 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zatytułowanego „Współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych”, wpisują się w szerszy proces internacjonalizacji prawa karnego. Ukazują one zmianę paradygmatu tej gałęzi prawa, która do tej pory była wytworem przede wszystkim krajowych porządków prawnych.

Artykuł omawia wybrane zagadnienia dotyczące regulacji ścigania karnego na gruncie prawa Unii Europejskiej. Ze względu na to, że obecny kształt tej regulacji jest efektem wieloletniego procesu, na który składały się zarówno rozmaite działania prawodawcze, jak również różne formy współpracy międzynarodowej niemającej charakteru prawodawczego, artykuł nie ogranicza się do omawiania obecnego stanu europejskiego ścigania karnego, ale uwzględnia też historyczny opis powstania poszczególnych instytucji zarówno przed, jak i po powstaniu Unii Europejskiej.

Jego pierwsza część przedstawia rys historyczny instrumentarium zwalczania przestępczości, którym dysponowała Unia Europejska, a wcześniej Wspólnota, przed wejściem w życie Traktatu z Lizbony. Ta część artykułu ma dwa zasadnicze cele: opisanie trudności, jakie napotymano, podejmując pierwsze próby koordynacji zwalczania przestępczości na poziomie europejskim, oraz ukazanie skali postępu, jaki dokonał się w tym zakresie na przestrzeni ostatnich lat. Następnie omówione są wybrane zagadnienia dotyczące harmonizacji przepisów regulujących prawa procesowe osób podejrzanych oraz oskarżonych w postępowaniu karnym. Zasygnalizowane jest także zagadnienie norm minimalnych odnoszących się do kar. Ostatnia, podsumowująca część artykułu ma na celu ocenę, czy obrona przez państwa członkowskie w postlizbońskiej rzeczywistości ścieżka internacjonalizacji prawa karnego jest zasadna.

Słowa kluczowe: przestrzeń wolności bezpieczeństwa i sprawiedliwości – współpraca sądowa w sprawach karnych – europeizacja prawa karnego